

DEBRECZENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:
 Helyben: Félévre 6 K., negyedévre 3 K. - f.
 Vidéken: „ 9 „ „ 4 „, 50 f.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS LAPTULAJDONOS:

THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
 Debrecen, Főter, Lamprecht-palota, 63. sz. sz. sz.
 az udvarban hátul.

A japánok győzelme.

Május elsején, a virágfakadásnak, derüs égnek, az örömnök és életreébredésnek gyönyörű napján dus aratása volt a halálnak a szélső keleti csatamezőn. Nagy csata volt, a mely sok áldozatot követelt. Hét-száz japán és nyolcszáz orosz harcos esett el — a hivatalos adatok szerint, a mi annyit jelent, hogy a nyilvánosságnak ekkora veszteségről számolnak el. A valóság bizonyára meghaladja ezt a számot, lsten tudja hányszorosan. Mennyi szenvedés, mennyi gyötrellem, mily kínos vívódás a halállal lehetett ott a híressé vált Jalu-folyó körül május elsején? S mennyi forró köny omlik — a csatától távol — a kiontott vér nyomán!

Irtózatos és rémes a háboru s csudálatos, hogy mennyi lélekemelő nagy indulatnak forrása. Az egész világ lélekzetfojtó érdeklődéssel kíséri a szélső-keleti háborut s rokonérzés és harag, öröm és fájdalom vegyül a megfigyelésbe. Közömbös senki sem marad a háboru eseményeivel szemben. S a háboruban mérkőző feleket a legmagasztosabb emberi indulatok hevitik: dicsőség szomja, hazaszereget, halálmegevetés, önfeláldozó készség. A férfias nemes erkölcsök egész skáláját juttatja kifejezésre a szörnyű harci játék s mennyi tudomány és bölcs számvetés áll

szolgálatában a rettentő öldöklő tusának!

Csudálatos az emberi elme és csodálatos az emberi sziv, hogy a magasztosat a borzalmassal, a fenégeset a legsiralmasabb szenvedéssel és gyászszal így össze tudja egyeztetni.

A japánok győztek. Egy heti kemény harc után kiűzték sáncából a muszkát, a mely vad futásban keresett menedéket. Az oroszok védett állásait, erődjeit és erősségeit a japán sereg megostromolta s elfoglalta, jelentékeny zsákmányt is ejtve a vert ellenségtől. Vitézül védekezett az orosz; de a japán támadás ellenállhatatlan volt. A muszka sereg nyomról-nyomra engedni volt kénytelen s az elhagyott ormokon és várakon május elseje óta japán zászló lobog a tavaszi napfényben. Mandzsu területén, a mely a két nép harci tüzeinek üszke volt.

A telegramok rövid mondatai, a melyek a Jalu körül vívott ütközetről hírt adnak, ugy hangznak, mint egy nagyszerű hősköteménynek szakaszai, a melyeknek olvasása közben kigyul a szem s hevesen lüktet a vér az erekben. A harc, az izgalom, a hősi elszántság, a halálos mérkőzésnek hatalmas tragédiája megrázza a szívet s holott az életnek normális, hétköznapi keretében megremegünk a halálnak minden érintésétől s el-

szörnyüködünk, ha erőszakosan kiontott életet látunk, a harci események hősi mámorában a rendre ledöntött embersorokat alig látjuk, mintha nem is pusztulás, hanem diadal volna a csatatűzben szenvedett halál.

Iparosok ügyei.

Döntvények és rendeletek.

(Saját tudósítónktól.) Iparosokat és kereskedőket érdeklő ügyekben egész esemő leirat és elvi határozat érkezett ma Debrecenbe. A fontosabbakat a következőkben közöljük:

A betegsegélyző pénztárak fizetési kötelezettsége. A m. kir. közigazgatási bíróság 3110—303. sz. döntésével kimondta a következőket: Az 1898. évi 21. t.-e. 4. §-a általában kötelezi a betegsegélyző pénztárt, a melynek az ápoló tagja volt, a kórházi ápolási költségek viselésére. Nem állapít meg különbséget és a kötelezettség viselése tekintetében sorrendet arra az esetre, ha az ápoló a kórházba történt fölvételekor több pénztárnak is volt igényjogosult tagja. Ebből következik, hogy az ápolási költségért — a törvény korlátai között — mindegyik kötelezett pénztár egyaránt felelős, ugy, hogy azt bármelyiktől egészben követelheti. Oly esetben pedig, ha valamely tartozás több adóstól, azok mindegyikétől egészben követelhető, a kötelezettség egyetemleges.

Tömeges munkabeszüntetés alkalmazásával a munkaviszony fennállása, vagy megszűnése és az abból folyó jogkövetkezmények aképp bírálandók el, mintha az egyéni elhatározás és cselekmény, mely a munkaviszonyra láthat, nem a tömeges munkabeszüntetésnek lenne következménye. Keresk. min. 1904. március hó 30-án 74,684—1093.

A szerelem.

Mikor a véletlen, sok esztendei elszakadás után, egy tengeri fürdő parkjában ismét összehozta őket, öreg, nagyon öreg, beteg emberek voltak már mind a ketten.

Az első pillanatokban alig is ismertek egymásra és a megszólításuk is roppant szertartásos volt:

— Madame Barbey?!

— Monsieur de Villeneuve!

Aztán felébredt bennük az egész mult és túlradó érzélemmel tört ki belőlük:

— Cécile! . . .

— Blaise! . . .

Harminc esztendő története volt ebben a két felkiáltásban.

Szerelmük ugy támadt, mint a vilámlás.

Az asszony özvegy volt, szabad: — és a férfi valóságos imádatlál közeledett ehhez a szentimentális gyönyörű teremteshez, a ki a szerelem odaadó bizalmával tárta felje karjait.

Gyönyörű idöket éltek át egymás kö-

zében. Viszonyuk felülemelkedett a tömeg köznapi trivialitásán és a titkos pillantásokban, a lopva váltott esőkokban és forró kézszeritásokban megtalálták minden örömlüket. Boldogságuk olyan tiszta volt, mint két serdülő gyermeké.

Gyönyörű idök voltak ezek. Tudták, hogy bírják egymást feltétlen odaadással és ez a tudat elég volt nekik ahhoz, hogy várni tudjanak az egyesülésre. A férfi anyja ugyanis ellenezte házasságukat. De ök vártak türelemmel, hogy leomoljon közöttük ez az utolsó akadály.

A férfi kívánatos parthie volt és egész környezete azon fáradozott, hogy megházasítsák őt. A fáradozás azonban kárba veszett, mert de Villeneuve egymás után utasította vissza a legjobb ajánlatokat.

Egy napon aztán véget ért az idillikus állapot. Egy anonym levél brutálisan felrázta a férfit szerelmének verőfényes álmaiból. A levél írója azzal vádolta meg azt a nőt, a kin ő lelke egész hevével csüggött, hogy méltatlan szerelmére. A levél pedig nem csak vádolt, de bizonyított is.

Az első pillanatban azt hitte, meg kell örülnie. Ugy érezte, hogy egész lelke belepusztult ebbe a leleplezésbe. A fájdalom első kitörése után a keserűség, aztán pedig a harag kerekedett felül benne, a melynek kényszere alatt oda sietett az asszonyhoz és durván, kegyetlenül támadt rá. Követelte tőle, hogy valljon be mindent.

Az asszony azonban csak a fejét csüggesztette le és hallgatott. Egy szava sem volt a vádak ellenében védelmére.

Ezt a hallgatást megértette és gyönyörű álmaiból nem maradt egyébb emlék a lelkében, mérhetetlen undornál és utálatnál.

Beteg lelkével az édesanyjához menekült, a ki gyöngéden, vigasztalgatni is próbálta. Kérte, hogy ne gyötörje magát halálra egy méltatlan személy miatt és hogy keressen gyógyulást egy tiszta női lélek szerelmében. A nagy fájdalom elernyesztett a férfi lelkében minden ellentállást. Meghásasodott és lelte a életét, mint mások. Voltak gyermekei, a feleségét is megszerette idök folyamán. A gondok és az

Konyhak, (Sparherd) Szőlő-permetezők, Gyermek-kocsik, Mangourlok és dr. Wagner-féle Jégszekrények

legolcsóbban beszerezhető
Bészler és Dávid
 vaskereskedőknel, Debrecen, Piaze-utca 7. sz. Vecsev-ház.

sz. alatt hozott elvi határozata. Az 1884. XVII. törvényekben foglalt iparvény a sztrájkot és annak jogkövetkezményeit nem szabályozván, a tömeges munkabeszüntetések a munkaviszonyból származó jogok és kötelezettségek elbírálásánál figyelembe nem jönnek. Ugy a munkaviszony fennállása vagy megszűnése, mint az abból folyó jogkövetkezmények tehát sztrájk esetén is aképp bírálendók el, mintha az egyéni elhatározás és cselekmény, mely a munkaviszonyra kihat, nem a tömeges munkabeszüntetésnek lenne a következménye.

A bizományi ipart üzök a bizományi üzlet minden ágával foglalkozhatnak s így annak megjelölésére, hogy milyen áruknak bizományban való elárulásával kívánnak foglalkozni, nem kötelezhetők. Keresk. min. 1904. március 25-én 10,054. sz. alatt hozott elvi határozata. A bizományi ipar természetéből kifolyólag t. i. a bizományi üzlet minden ágát felöleli, miért is az ilyen ipart üzök annak előzetes megjelölésére, hogy milyen áruknak bizományban való elárulásával kívánnak foglalkozni, nem kötelezhetők.

Az iparosságok erkölcsi magaviseletere az elbocsátási bizonyítványban. Az iparosságok elbocsátási bizonyítványában a segéd erkölcsi magaviseletére vonatkozó megjegyzések csakis a segéd egyenes kívánására vehetők föl. Keresk. min. 1904. évi március hó 27-én 17,044. szám alatt hozott elvi határozata.

Más iparos közforgalomban levő gyártmányai utánzatának az illető iparos neve alatt „a la” megjelöléssel való forgalomba hozatala kihágást képez. Keresk. minisztr. 1904. március 25-én 12,134. szám alatt hozott elvi határozata. Azon eszelekmény ugyanis, hogy valaki más iparos közforgalomban levő gyártmányainak utánzatát az illető iparos neve alatt „a la” megjelöléssel, tehát oly fölrással hozza forgalomba, mely az utánzott gyártmányoknak az eredeti gyártmányokkal való összetévesztésére vezet, nemcsak az illető iparosnak tényleges jogosulatlan versenyt és károsítja annak üzleti érdekeit, hanem a vevőközönség megtévesztésére alkalmas fölrás használatával egyuttal az ipartörvény 58. §-ába ütköző és az idézett szakasz szerint büntetendő kihágási eszelekményt is követ el. A megtévesztésre könnyen alkalmas jelzők, t. i. olyan üzleti jelzőknek, melyek a tényleges üzleti viszonyoknak és a valóságnak megfelelnek, — éppen a vevőközönség megtévesztésére és az árúk eredetét, minőségét és jóságát illetőleg félrevezetésre alkalmas voltuknál fogva — nem tekinthetők.

A jog- és pénzügyi bizottság ülése.

— Tárgysorozat. —

Debrecen, május 5.

Debrecen város jog- és pénzügyi bizottsága május hó 9-én és 11-én délután, mindenik napon délután 3 órakor a város-házán Vecsey Imre elnöklete alatt ülést tart. Még nem fordult elő az az eset, hogy a jog- és pénzügyi bizottság 3 napon keresztül tartott volna ülést, de most indokoltá teszik a májusi közgyűlés elé kerülő ügyek, a melyek ez ülésben nyernek előkészítést. A 3 napos ülés tárgysorozata a következő:

1. A vásári és piaci helypénz szabályzat tárgyalásának folytatása.
2. Az utmesteri és utkaparói intézményre vonatkozó szabályzat.
3. A m. á. v. műhelyi munkások „Egyetértés” dalkörének kérvénye építeni szándékolt egyleti helyiségükhöz telek adása végett.
4. A szőlők őrzetével megbízott eszököknek hosszú löfgyverrel ellátathatása iránt kérésű kérvény.
5. Báthor Debreczeni Lajosnak kegydíj javítás iránti kérvénye.
6. Az iparos ifjúság által létesíteni szándékolt iparos szállónak céljaira az ispotály területéből kért telek adásának kérdése.

7. Zala vármegyének az árvek pénzének gyümölcsöző elhelyezése tárgyában Belügyminiszter urhoz intézett s ide megküldött felirata.

8. A várost körítő szőlőskerteket övező gyepű és árok rendezését célzó fömérnöki javaslat.

9. Csanád vármegyének a magyar nyelv jogának megvédése végett a képviselőházhoz intézett feliratainak támogatása iránti megkeresése.

10. A Lőkovicz Arthur által városi muzeum alapra tett 5000 koronás alapítvány alapító oklevele.

11. A Bika-szlóda házutáni földjének megvételére Kovács Gyula részéről tett ajánlat.

12. A törvényhatósági bizottságnak f. évi 27. sz. határozata, a jog- és pénzügyi bizottság kiegészítése tárgyában.

13. Főszámvevői javaslat a jéggyár bővítési költségeinek fedezési módját illetőleg.

14. A kérésgek egységes szabályzatára vonatkozó javaslat.

15. A magyar gyáriparosok szövetsége debreceni fiókja elnökségének kérvénye a magyar ipar támogatása ügyében.

16. Széchenyi-utca 34. sorszámú ház tulajdonos Antal Adolf és nejeének eladási ajánlata.

17. Selmecz-, Béalábánya és Esztergom városoknak a városi törvényhatósági tisztviselők fizetésének rendezése tárgyában kelt megkeresése.

18. A gazdasági ismétlő iskola terve és költségvetése.

19. Kereskedelemügyi miniszteri leirat az utmesteri iskolák fenntartására kívánt hozzá járulása tárgyában.

20. A világitási vállalatnak 1903. évi zárszámadása.

21. A debreceni lovaregyletnek kérvénye szerződés meghosszabbítás iránt.

22. A városi könyvnyomda önálló kezelésbe vételének ügye (szabályzat tervezet mellékelve).

23. A doboltatási díjak szabályozása tárgyában kelt rendőrfőkapitányi jelentés.

24. A joghallgatók segítő egyesületének kérvénye 111 korona 36 fillér régi nyomdai követelésnek elengedése iránt.

25. A Dobozy-féle ház onodói földjének megvételére Kéki Sándor részéről tett ajánlat.

26. Egyéb netán sürgős ügyek.

Egyház és iskola.

Az egyházkerület tanügyi bizottsága ma délelőtt kilenc órakor kezdi meg tanácskozásait a főiskola dísztermében. Az igazgatótanács ülését e hó 7-re halasztották el.

Egyházmegyei értekezlet. A debreceni egyházmegye ma tartja egyházi értekezletét Báránodon, a hol az egyházmegyének összes lelkesztagjai s a világi képviselők is megjelennek. Az egyházkerület világi képviselője Domahidy főispán lesz ez értekezleten.

VIDÉK.

Agyonvert ügynök.

— Saját tudósítónktól. —

Megesalt munkások bosszujának esett áldozatul egy Böhm Lajos nevű ügynök a vasmegeyi Szent-Mihály községben. Ennek a községnek a lakosai földmunkások; a múlt évben két lelketlen ügynök ki salta őket Galiciába vasuti munkára. A vállalkozók azonban annyira kihasználták őket, hogy ugy kellett nekik megszökösni a munkából s nagy nehezen toloncuton kerültek haza Szent-Mihályra.

örömök szépen kiegyenlítették egymást, szóval élt, ahogyan más emberek is élnek.

És most, mikor a felesége már régen porlad és gyormekkei is esaládót alapítottak, a véletlen, a dolgoknak ez a nagymestere, vissza vezette őt ime élete kiindulási pontjához. Ott állt előtte a szeretett nő, a kit az ő szerelmes lelke még most is fiatalágának úde szépségében, bájában látott.

Az egész mult felújult előtte a találkozás első pillanatában. De csak a boldog emlékek elevenedtek meg, a sebeket nem szakgatta fel a váratlan viszontlátás. Semmi, de semmi haragot nem tudott érezni iránta.

Az asszony szólalt meg először és az erőszakosan visszafojtott indulattól remegett a hangja.

— Nagyon boldog vagyok, hogy láthatom Blaise!

— En is igen-igen boldog vagyok — felelt a férfi — sőt olyan boldognak érzem magam e pillanatban, hogy nem is akarok a multa gondolni.

Az asszony fájdalmasan felsóhajtott:

— Ah, igen! Hiszen azt hitte, hogy bűnös vagyok...

A férfi meghökkenve nézett az asszony szemébe, aztán hirtelen mély szomorúság fogta el.

— Még most is komédiát akar üzni vele ez az asszony? Annyi év után! Hát nem volt-e minden vallomásnál bizonyított ereje akkori hallgatásának? Miért kell ezt az eltemetett rut emléket felzaklatni? Minek ma vitatkozni felette? Hiszen annak a hallgatolagos beismerésnek emlékét soha semmi ki nem írhatja.

— En megboesátottam! — mondta végre, tusakodásából felocsudva.

Az asszony azonban rá emelte nagy álmag tekintetű kék szeméit és fájdalmasan csengő hangon válaszolt:

— Barátom, az én napjaim ma már számlálva vannak... Talán ma látjuk egymást utoljára az életben... Es most, ebben a pillanatban esküszöm önnek Blaise, hogy soha-soha, még gondolatban sem vétkeztem szerelmünk ellen...

A férfi lelkét megrázta a nő hangjában

rezgő igazság és csak dadogva tudta rebegni:

— De hát Istenem! Miért hallgatott? Miért hallgatott akkor?!

— Hallgatnom kellett, — felelt az asszony zokogástól elcsukló hangon — megigérttem az édes anyjának, hogy nem teszem boldogtalanná. Sirt előttem és én nem tudtam ellentállani a könnyeinek. Megvásároltam a maga boldogságát az én boldogságom árán.

Hangját elfojtotta a felesukló zokogás. A férfi ajkára egy tájdalmas kiáltás tört fel:

— Cécile!

— Talán jobb volt így! — folytatta az asszony, — maga megtalálta a boldogságot.

— De maga áldozat lett! — kiáltott a férfi könnyben uszó szemekkel. — Ez heroizmus, a mit ön művelt!

— Oh nem, — felelt az asszony csendesen, — ez csak szerelem...

Es boldog mosoly ült ki finom, kicsi arcára.

A női szépség

ápolására és fenntartására legjobb a „Fáy Flóra-féle arccerém, mely egyedüli biztos és ártalmatlan hatású arccerém szeplo, májfeltok, vöröspattanások és mindenemü bőrtisztálalanság ellen. Egy tégely 1 korona, hozzávaló szappan szintén 1 korona.

Egyedül kapható: Dr. Róthschnek V. Emil utóda

Grósz Nagy Ferencz

gyógyszerésznel, Debrecen, Kossuth-utca.

Herszics Manónak hívták azt a galíciai vállalkozót, a ki most Ugocsa megyében is vállalt valami munkát, melynek elkészítéséhez munkásokra lett volna szüksége.

A vállalkozót azonban már ismerik a munkások mindenfelől s ezért csak ügynökei által szerződött a munkásokat egy megbízottja neve alatt. Így akart eljárni Herszics Manó most is, kinél egy Böhm Lajos nevű ügynöke jelent meg Szeut-Mihályon, honnan 40 munkást akart szerződettetni 4 korona 40 fillér átlagos napi bér mellett. A munkásoknak tetszett az ajánlat és lépre mentek. Megkötötték a szerződést Böhm Lajos ügynökkel, de a szerződésben Herszics nevével említés sem történt.

Eközben a már egy ízben becsapott munkások távirati értesítést kértek Bereznáról, hogy ki ott a vállalkozó, a ki munkásokat szerződött. A válasz még akkor megérkezett, amikor a szerződés aláírása folyamatban volt. Mikor a munkások megtudták, hogy az ügynök lépre akarja őket csalni, szíjjeltették a szerződést, az ügynököt pedig kivonszolták a község házáról és az után agyonverték.

A felbőszült munkásnép addig verte fejbe a szerencsétlen ügynököt, míg a sok ütéstől elkábultva elesett. Ekkor aztán rárohantak s a legkegyetlenebb módon végezték ki. Mire a hatóság emberei megérkeztek a helyszínre, az áldozat feje annyira szét volt roncsolva, hogy alig lehetett felismerni. A rendőrség távirati jelentésére a királyi ügyész és a vizsgálóbíró a helyszínre utaztak.

Jegyzőválasztás Egyeken. Egyeken tegnap volt a jegyzőválasztás Oroz Sándor központi főszolgabíró elnöke alatt. Egyetlen pályázó Glósz Gyula ugyanottani helyettes jegyző volt, a kit másodikjegyzőnek egyhangulag megválasztottak.

B-Ujváros zár alatt. B-Ujvároson hivatalosan megállapították a száj- és körmőfájás fellépését. Ezért B-Ujváros zár alá helyezték. Ugyanott 4 gazdasági udvarban lépfene is lépett fel a szarvasmarhák közt.

Jókai betegsége.

Beteg a költő; kórágát egy nemzet állja körül, aggódó szívvel lesi a beteg lélegzétvételeit, fájoan feltörő sóhajait, hátha az utolsó sóhaj röppen el az eddig csak dalos ajakról?

Ne add Isten! Halhatatlan a költő, igaz, de hadd lakják kedvesen borongó lelke továbbra is a gyenge porhüvelyben; hadd járjon még közöttünk a mult időknek ez az eleven emlékezete, a nagy időknek klasszikus tanuja, nemzetének vigasztalója az elnyomatás éjszakájában.

Franciaország elküldte összes rózsáit a haldokló Mirabeaunak. Szálljon minden magyar szív imája ég felé a haldokló Jókaiért. Ne örök üdvért zengjen még szolozmánk, ez megilleti őt, mint embert és költőt egyaránt; földi feltámadásért könyörögjünk a mindenható istenhez. Adjon új erőt, egészséget Jókainak; épüljön fel, járjon továbbra is közöttünk, legyen hosszú életű a földön, a mint ezt megígérte neki az irás; neki, kinél jobban senki sem tiszteli szülőanyját, a hazát.

Az aggódóknak, a nagybeteg költő életéért reutegőknek a lelkét ma reggel reménysugár derítette föl. Jókai kezelő orvosának állítása szerint valaminek jobban van és nincs kizárva, hogy legyőzi a betegségét.

Reggel fél négykor elnyomta az álom s egynegyed óra híján két órát aludt. A betegség mellett az anyósa, a ki négy órákor váltotta fel a virrasztó Jókainét és dr. Stricker figyelték a beteg minden mozdulatát, minden sóhaját. Negyed hat órákor felébredt és szomjúságról panaszkodott. Teát adtak neki. Megitta, aztán elmondta, hogy nagyon mélyen aludt és ismét álmodott. Almában eladta a svábhgyi villáját, a kaptól pénzéből Nizzába utazott, a hol Kun Arpád hegedűművész játékát hallgatta.

Jókainé hat órákor ismét fölkelte és odaült a férje ágya mellé. A beteg látható örömmel fogadta a feleségét, beszégetett és vigasztalta:

— Ne félj, édes, nem lesz semmi baj! Jobban érzem magamat!

Jókainé, a ki különben emberfeletti erővel iralkodik magán, nem tudta visszatarítani a fájdalomt s kitörő zokogással borult a férjére. Sokáig sirtak együtt, végre is Jókainét erővel kellett az ágytól eltávolítani.

Reggel fél 7 órákor az érverés 118-ról 116-ra csökkent, a hőmérséklet viszont 38.1-ről 38.4-re emelkedett. Az orvosok abból merítették a reményt arra, hogy Jókai életben marad, hogy a trachialis-szörty hörgése megszűnt.

Negyed 9 órákor Korányi professzor és dr. Strikker háziorvos, a ki egyébként egész éjjel a betegágy mellett virrasztott, konziliumot tartottak s megerősítették dr. Strikker nézetét, hogy a jobb jobban van. Korányi tanár derült arccal jött ki a betegszobából s odaszólt a folyosón váró újságíróknak:

— Uraim, van remény!

Az orvosok elhatározták, hogy a betegnek ezután nem egyóránként, hanem két-két órai időközökben adnak be izgató szesz italokat, hogy kipróbálják, hogy a beteg ébersége és javulása nem látszólagos-e s hogy nem a sok italnak tulajdonítható-e ez a jelenség. A beteget ezután csak chininnel fogják kezelni.

Ma reggel 9 órákor a következő bulletint adták ki a beteg állapotáról:

„Jókai Mór ő méltóságának állapota ma reggel az estihez képest esekély javulást mutat. Az egész éjen át tartó ekulálás folytán a szív működés némileg javult. Az erőbeli állapot valamivel fokozottabb. A tegnap este fennállott trachialis szörtyögés ennek folytán, valamint az erősebb köhögési inger következtében szintén eltűnt. Negyed 9 órákor a Korányi professzorral tartott konzilium fenti adatokat megerősítette. Ugyanakkor azt is konstataituk, hogy a jobb tüdőben levő leszűródés este óta csak esekély mérvben nagyobbodott. A bal tüdőben csak hurut van jelen. Hőmérséklet 38.4, pulzus 116. Dr. Strikker Mór s. k.“

Reggel kilenc órákor Jókainét a virrasztás, az aggodalom, a gyöttrődés annyira kimerítette, hogy elájult. Az ebédő pamlagára fektették s hosszú időbe került, míg magához térítették. Az orvos egyébként megiltotta neki, hogy bemenjen a betegszobába. Pihennie kell.

Egész délelőtt egymást érték a beteglátogatások és a kérdezősködések. — Tisza István gróf Gajary Odón utján már reggel nyolc órákor kérdezősködött a beteg állapotáról. Kevéssel azután Berzevics Albert kultuszminiszter személyesen jött el, hogy megtudja, javult-e az agg költő állapota. Kossuth Ferenc Nessi Pált küldte tudakozódní. Ott volt még Beóthy Zsolt is. Feszty Arpádné az újságíróktól kérdezte, hogy mit csinál az édesapa.

A dr. Berger Rezső irodájában levő telefon, a melyet előzőeken átengedtek az újságírók használatára, egész délelőtt csilingsal alig győzik a válaszolást.

Délelőtt fél tizenkét órákor eljött He-

gedüs Sándor, a ki délelőtt már a fiát elküldte, hogy tudakozódjék a beteg helyzetéről. Hegedüs nem ment be a lakásba, hanem az újságíróktól kérdezte meg, hogyan van Jókai. A megnyugtató felvilágosítás után eltávozott.

Tizenkét órákor a váladékot elküldték a bakterologiai intézetbe, hogy állapítsák meg, nincsenek-e benne influenza-bacillussok. Délután két órákor konzilium volt.

Délután Jókai nyugodtan aludt, mikor felébredt, láthatóan jobban volt. Ez reményt öntött az orvosokba.

Délután megjelent Kónig, a kabinetiroda főnöke s közölte Jókainéval, hogy a király érdeklődik a beteg sorsa iránt s lehetőleg időnként irásban kér tudósítást állapotáról.

SZÍNHÁZ.

Wolafka Nándor püspök Szoyer Ilonkánál.

A városunkban vendégszereplő Szoyer Ilonkának, a kiváló művésznőnek kedves vendége volt tegnap: dr. Wolafka Nándor püspök, a kit az igazi művészetért rajongó lelke vezetett el a kiváló művészhöz. Dr. Wolafka Nándor régi ismerőse a Szoyer családnak. Szoyer Ilonka rendkívül szívélyesen fogadta a püspököt s egész átszellemlően mondta, hogy a hányszor még dr. Wolafka Nándorral beszélt életében, mindenkor nagy boldogság érte.

Igy legutóbb, most két éve is, mikor a Magyar Színházról megvált s már-már szerződés nélkül volt, az ismert Wolafka-látogatás után szerződötték az Operához.

— Ez az Isten ujsa — tette hozzá szent meggyőződéssel.

Délben 12 órákor fogadta a püspököt Szoyer Ilonka, a kit különben egy őszel rendezendő hangversenyben való közreműködésre kért fel dr. Wolafka. A debreceni Szent-Erzsébet nőegylet javára ugyanis november hónapban nagyon fényes hangversenyt rendeznek dr. Wolafka Nándor vendöksége alatt. A hangversenyen részt fog venni Kubélik Ján és gróf Zihy Géza is. Es részt vesz Szoyer Ilonka is, a ki örömmel ígérte meg tegnap közreműködését. Addig azonban nem engedte el a püspököt, míg viszonzásul dr. Wolafka is nem tett neki egy ígéretet, hogy majd egyszer, ha szükség lesz rá, a püspök fogja őt megesketni.

Dr. Wolafka Nándor sajátkezü aláírásával ellátott arcképet nyújtott át Szoyer Ilonkának, a ki tegnap nagyon boldogan emlékezett meg a nemes püspökről.

Szoyer Ilonka vendégszereplése. A m. kir. Operaház kiváló művésznője Szoyer Ilonka tegnap este a közbejött műsorváltás miatt másodsor is a Bob herceg címszerepében vendégszerepelt, ismetelten nagy gyönyörűséget szerezve a közönségnek azzal a hatalmas énekművészettel, káprázatosan színes, meleg szopránnal, mely a magyar szubrett-primadonnák közt páratlanul áll. A zajos tetszésnyilvánításból kiérezhető volt az a hódolat, a melylyel a debreceni közönség az igaz művészet iránt mindenkor viseltetik. Minden énekszámát kétszer-háromszor meg kellett ismételní s még azután is alig akart szünni a tapsvihar, felvonások után pedig számtalanszor hívták lámpák elé s még a vastaps sem maradt el. Az előadás azonban nem volt híjjával a fegyelmetlenségnek s több ízben rakoncátlanokdott a zenekar is.

Színházi hírek. Csütörtökön kerül színre Hervi 4 felvonásos éntek színműve, a „Nebántsvirág“ Szoyer Ilonka vendégfel léptével. A főbb szerepek a következőképp vannak kiosztva: Denise — Szoyer Ilonka, Órnagy — Makó Lajos, Fernand — Mezei Andor, Celestin — Krémer Jenő, Corina — Püspöky Rózi, Fejedelmő — Havasy Szidi, Színigazgató — Faragó Odón, Rendező — Virághaty Lajos, Lorient — Szilágyi

Teljes tisztelettel:

Darvas Testvérek

Debreczen Placoz-utoza.

A tavaszi idény alkalmából van szerencsénk a t. közönség b. figyelmébe ajánlani dusan felszerelt női és gyermekfelöltő árúházunkat. Nagy választék tavaszi női és gyermekfelöltőkben, seiyemszövet és mosó-bluzokban, napernyőkben és esernyőkben. Dus rakár kész kosztümökben. — A felsorolt árúk szíves megtékitésére felhívjuk a hölgyközönség figyelmét

Aladár. Pénteken kerül színre Strausz 3 felvonásos operettje, „A denevér” Szeyer Ilonka-bucsu fellépésével.

Az aradi színház pályázata. Szombaton járt le az aradi színház pályázatára kitűzött idő. Négy pályázó jelentkezett a színház bérletéért. Legelőször Odry Lehel, az Opera nyugalmazott tagja adta be pályázatát, majd a napokban Szendrey Mihály pécsenyi-soproni-újmezei színházigazgató, majd pedig Kövessi Albert kecskeméti színházigazgató s időrendben legvégül Marházi Miklós, az aradi színház volt tagja, jelenleg a budapesti Víg-színház tagja.

UJDONSÁGOK

Halálos szerencsétlenség a vasuti állomáson.

— Saját tudósítónktól. —

Debrecen, május 4.

Halálos végű szerencsétlenség történt tegnap a vasuti állomáson. A fűtőház előtt lévő sorompónál a Budapest felől jövő 1708-as személyvonat elütött egy Csonka József nevű 86 éves napszámot, a ki szenvedett sérülésében azonnal meghalt.

Különös végzete ez Csonkának, a ki mint honvéd végig élte és harcolta a dicső emlékü szabadságharcot. A csaták hevében, golyózáporban sértetlenül került ki s most egy zakatoló vasszörnyeteg kerekai alatt fejezte be életét. Az öreg ember kevéssé nagyot hallott s nem vette észre a robogó vonatot. A mozdony hajtórudja elütötte s Csonka a kerekék alá került, honnan összeroncsolt testtel került ki. Fejét, jobb kezét és jobb vállát zúzta szét a vonat kereké.

A szerencsétlenségről értesítettek a rendőrséget, honnan Fejér Mihály rendőrbiztos ment ki a helyszíni szemle megejtése végett. A hullát beszállították a közkórházba.

* Hajdúvármegye közigazgatási bizottsága rendes havi ülését e hó 3-én tartja meg Domahidy Elemér főispán elnökelete alatt reggel 9 óráig kezdődőleg. Az ülésen az egyes szakelőadók az elmúlt április hónapra vonatkozó jelentéseiket terjesztik elő.

* A kereskedelmi és iparkamara közgyűlése. A kamara ma, esztendőnkön délután fél négy órakor tartja rendes közgyűlést igen gazdag tárgysorozattal. A közgyűlésen a vidéki tanácsosok közül is számosan megjelentek.

* Polgármesterek naggyűlése. A magyar vidéki városok polgármesterei ez idei naggyűléseit, — mint ezt tavaly Debrecenben elhatározták — Nagyváradon tartják meg. Kovács József debreceni polgármester elnökelete alatt. A meghívó Nagyváradról tegnap érkezett meg Debrecen városához is. A Nagyváradra érkezés ideje május 29-én lesz, a naggyűlést pedig 30-án és 31-én tartják meg. Debrecenből eddigi megállapodások szerint részt vesznek Kovács József polgármester és Vecsey Imre főjegyző.

* A kamara számadásai. Az iparkamara számvivő-bizottsága tegnap délután átvizsgálta a kamarai pénztár első évnegyedi

kezelését, továbbá a kamarai illetékek nyilvántartásának kezédkönyveit. Mindent a legnagyobb rendben találta s erről a mai közgyűlés elé jelentést terjeszt.

* Katonai kinevezések. A király gróf Scherr-Thoss Albertet a 16-ik huszárezred debreceni pótkereténél századossá, Hegyessy Géza hadapród-tiszthelyettesét a 39-ik gyalogezrednél hadnaggyá; a hadügyminiszter Lukács Zsigmondot a 39-ik gyalogezrednél II-od osztályú százados számvivővé, Haderka Richardot ugyanott (áthelyezve a 36-ik gyalogezredhez) számvivő hadnaggyá, Reisinger Józsefet ugyanott I. osztályú főfegyvermesterré, Urbán Ferencet a 7-ik huszárezrednél II. osztályú főfegyvermesterré nevezte ki.

* Hajdumegye a sztrájkoló vasutasok ellen. Hajdúvármegye e hó 16-án tartandó tavaszi közgyűlésén javaslat fog tétetni, hogy Hajdúvármegye szavazzon köszönetet a kormánynak azért, hogy a vasutasok sztrájkját megtörte. Erre különben kétséget kizárólag felkérte a megye hatóságát Hajdú-Böszörmény képviselőtestülete, — mely legutóbbi közgyűlésében kimondta, hogy ez irányban felkéri a vármegyét határozathozatalra. — Hajdú-Böszörmény átirata tegnap érkezett meg a vármegyéhez. Ebben felszólítatni kéri a kormányt a vasutasok ellen a legszigorubb fegyelmi eljárás megindítására, a sztrájkvezetők szigorú megbüntetésére.

* Esküvő. Ma d. u. 4 órakor lesz László Miklós vezérkari kapitány esküvéje a debreceni leányvilág egyik ünnepelt virágjával Miskolczy Etelka kisasszonnyal a róm. kath. templomban. Különös érdekességet kölcsönöz ez esküvőnek az a körülmény, hogy a fiatal párt ugyanaz a kath. lelkész fogja esketni, a ki a menyasszony szüleit is eskette nvaradi esperes plébános korában, névszerint Palotay László pápai prelátus, apátkanonok, a ki e ténykedésre tegnap városunkba érkezett és Wolafka dr. püspökhöz szállott. A fényes menyegző iránt városzerte nagy érdeklődés mutatkozik. Nagyobb városokban ilyen esetekben belépő jegyekkel boesájtják a közönséget a templomba. Ezuttal sem ártott volna; mert a közelmult tapasztalatai mutatják, hogy a rokonok, tisztelők és barátok díszes soraiba ilyenkor rendszeren olyan elemek is keverednek, a kiknek viselkedése nem a templomhoz illő.

* Mathusálemi kor. Debrecenben tegnap elhunyt Farkas Mihály kispáza, a ki 1797-ben született, tehát három században élt. Az öreg közel hét éve betegeskedett. Családja nem volt; egyszer házasodott, még a múlt század derakán, de a házasságból nem született gyermek.

* Mulatság iskolaépítés alapja javára. A halápi és banki lakosok, a városi erdőőrök 1904 május hó 15-én a halápi állomás közelében levő kőrisesben, a Halápon és Bánkon felépítendő új iskolák alapjává javára majánst rendeznek. Beléptidő: család-jegy 3 korona, személy-jegy 1 korona. Felülvezetések köszönettel fogadtatnak és hírlapilag nyugtáztatnak. Kezdeté délután 3 órakor. Ételekről és italokról a vendéglős gondoskodik. A rendezőség a jótékony célú mulatságra meghívja a debreceni vadász-társulat tagjait és a főiskola ifjuságát.

* Tegnapi halottak. Tegnap a következők hunytak el Debrecenben: Gyulai Károlyné r. k. 38 éves, Balázs Irma ref. 4 hónapos, Torók Ferenc ref. 18 éves, Farkas Mihály ref. 107 éves.

* Katonai áthelyezések. A honvédelmi miniszter Szoták Dezső I. osztályú századost a 3-ik honvédelmi gyalogezredtől a szatmári 12-ik, Schmotzer Béla hadnagyot ugyanonnan a kassai 9-ik honvédelmi gyalogezredhez helyezte át.

* Kinevezések a debreceni mentelepnél. A király keresztszegi és adorjáni Csáky Árpád grófot és Stögermayer Alajost, a debreceni m. kir. mentelep katonai osztályának főhadnagyait II. osztályú századosokká nevezte ki.

* Csige Ilonka temetése. Ma lesz a temetése Csige Ilonkának, a debreceni színház volt kedves, nagyteljesű tagjának, a kinek hirtelen elmulása felett még mindig nem tudott napirendre térni a közönség. A temetésen a debreceni színház képviselietni fogja magát s tegnap már elküldték a színház pártársai utolsó, szomorú üdvözlését. Ugyancsak szép koszorút küldött a kedves leány ravatalára Makó Lajos igazgató és családja is. A színház külön gyászjelentést adott ki Csige Ilonka elhalálozása alkalmából, mely a következőleg hangzik:

Fájdalommal telt szívvel jelentjük, hogy szeretett pártársnőnk Csige Ilonka rövid ideig tartott szenvedés után, ma Kolozsvárott elhunyt. Az élet tavaszán, művészetének virágzásakor érintette az enyészet fagyos szele, hogy bánatot fakaszson mindnyájunk szívében. Megdöbbenéssel gondolunk arra, hogy az előbb még vígan esiesergő kis társnőnk ma örökre elmúlt ajkakkal fekszik a ravatalon. Emléke so-káig élni fog közöttünk! Debrecen 1904. május 3-án. A debreceni színház.

* A kamarák ünnepe. Magyarország kereskedelmi és iparkamarái e hónap 8-án, vasárnap közös elhatározással küldöttek útján Kolozsvárra vándorolnak, hogy résztvegyenek abban a ritka ünnepélyben, melyet a kolozsvári kamara az ő titkára számára rendez. A kolozsvári kamara titkára, a titkárok Nesztora, Gámán Zsigmond e napon üli meg titkári működésének 50 éves szolgálati jubileumát. Erre az alkalomra a kolozsvári kamara díszközgyűlést rendez, arra meghívta a miniszteriumot, az ország közgazdasági testületeket s a hazai kamarákat, a kik valamennyien részt vesznek az ünnepen. A kamarák megbízásából egy kamarai elnök és egy titkár üdvözlő az ünnepeltet. A kamarák a díszes szerepre a debreceni kamara elnökét és a szegedi kamara titkárát jelölték ki.

* Köszönetnyilvánítás. Mindazok, a kik felejthetetlen emlékü nőm temetésén megjelenni s részvételükkel fájdalomukat enyhíteni kegyesek voltak, fogadják hálás köszönetemet. Gyulai László.

* Megrendítő szerencsétlenség. A Tisza palotában tegnap délután megrendítő szerencsétlenség történt. Az áldozat egy alig öt éves kis fiúcska. Szülei Miskei Ferenc és neje már hosszabb idő óta rossz viszonyban élnek egymással. Tegnap délután is szóváltás keletkezett közöttük, mire az asszony a kezében levő tárgyat az ablakon keresztül az udvaron álló kedves élete párjához vágta. Miskei sem volt rest és az alkalmatosságot, a mi egy gyermek-puska volt, hamarosan ugyanazon az uton és módon visszaküldte az asszonyhoz, az asszony hirtelen félre ugrott és a puska a mellette gondtalanul játszadozó öt éves kis fiát találta.

A gyermek velőtrázó sikoltása észretérintette a veszekedő házaspárt, a kik hanyathomlok siettek gyermekök segélyére. Az elhajított puská a gyermek bal szemét érte, mely nyomban kifolyt. A súlyosan sérült gyermeket kiszállították a közkórházba, a hol dr. Katona, kórházi orvos vette kezelés alá.

* **A kegyes-tanítórind gyászja.** Piaristáinknak kettős gyászuk van. A két szomszédos társházban: Nagykárolyban és Sátoraljai helyen hunyt el egy-egy rendtársuk. Előbbiben Vanke József a halott, a ki több mint 50 évig működött a tanúgy szolgálataiban, mint általában a piaristák, kevés lármával, de annál több áldással. Az utóbbi társházban dr. Hám Sándor halt meg. Javakorabeli ember volt, még sokat tehetett volna, főleg ő, a ki a mai tanárok egyik legképzettebbje volt. A kegyesrendiek mindenütt, nálunk is ugyanarra szeretjük, hogy e kettős gyászukban mindnyájan osztozzunk. Mindkét temetésen képviselteti magát a mi rendházunk is. A nagykárolyi küldöttséggel együtt elutazott Géressy Kálmán kir. tankerületi főigazgató is.

* **A debreceni szobafestő, mázó, fényező,** aranyozó és címefestő ifjak f. évi ápr. 23-ról elmaradt tancmulusát f. hó 14-én, azaz szombaton este lesz megtartva az eddig hirdetett sorrendben. Az előre váltott jegyek érvényesek. Belépti jegy személyenként 1 kor. 20 fillér, előre váltottak 1 kor., családjegy 3 személyre 3 kor., előreváltott 2 kor. 40 fillér. Jegyek előre válthatók Komáromi József papirkereskedésében Sewartz Dániel dohánytözsdejében, városi házzal szemben és Onofri Józsefné urnó fodrászüzletében (Csapó-utca.) A rendezőség.

* **Kőcse hangversenye az Emke kávéházban.** A leghíresebb cigányprimás játékát élvezheti ma este a ki az Emke kávéházba elmegy. A kitűnő cipányprimás, a ki érdemek és kitüntetésekkel díszeskedhetik, a legkiválóbb darabokat vette fel műsorába s ritkaságba menő zenei élvezet vár mindazokra, a kik ezt a művészembert meghallgatják.

* **A kefégyári munkások sztrájkja.** Hatodik hete mér, hogy a kefégyári munkások sztrájkba léptek. Ez idő alatt a folytonos egyezkedési kísérletek dacára mi sem történt. Mindkét fél erős állásfoglalása lehetlenné tette a gyors kiegyenlítést. A tegnapi nap azonban úgy látszik meghozta azt a várva-várt fordulót, a mely a kiegyezést remélhetővé teszi. A munkások ugyanis a tegnapi békéltetésen, melyen Végő Gyula főkapitány, dr. Polgár Zsigmond iparfelügyelő, dr. Kemény Viktor, a gyárosok képviselője és 14 munkás vett részt, elejtették az eddigi 30 százalékos követelésüket s helyette a szakma szerinti béremelést fogják javaslatba hozni. Mai napra egy oly bérlajstromot állítanak össze, melyen minden egyes munka ki lesz tüntetve a régi bérral és az újabb béremeléssel. Ezen az alapon tárgyalások sokkal inkább biztatnak eredménynyel. És ha mindkét fél a méltányosság szem előtt tartásával indul a tárgyalásba, remélhetőleg kedvező lesz az eredmény.

* **P. Nagy Zoltán hangversenyéről** szóló hétfői tudósításunkban megemlékeztünk Tatay Zoltán közreműködéséről, de nem rendes zenerreferensünk kedvezőtlen világításba helyezte Tatay Zoltán hegedűjátékát. De méltánytalanul, mert mint rendes zenerreferensünk most értesít, Tatay Zoltán egyike P. Nagy Zoltán legtehetségesebb tanítványának, a kinek hegedűjátéka tovább fejlődése elé a legnagyobb és biztató reménységgel tekinthetünk.

* **Letzter József fényképezési, festészeti és fényképnagyítási műterme Piac-utca 44. Dr. Ujfalussy-ház. Állandó fényképkiallítás a műterem kapubejáratajánál lévő kirakatokban.**

* **Valódi angol és Sollingeni acél** áru különlegességek, zsebkészek, ollók, borotvák, borotváló készülékek és kellékek, rendkívül olcsón kaphatók Mentze Henrik ujdonságok áruházában, Piac- és Szent-Anna-utca sarkán.

* **Aradvidéki kitűnő asztali ó-bor,** 1 liter 32 krajcár Tóth Kálmán fűszer- és bor üzletében.

* **Az érdeklődő** hölgyvilág becses figyelmét felhívom napernyő ujdonságaimra. Övök, arcfátylak, kiegészítők, toiletté cikkek, művirágok, Creppék, csipkegallérok rémolecsón kaphatók Bartha Kálmán főtéri üzletében. Glance kesztyűim tartósságáért felelősséget vállalok.

* **Ma este az Angol- királynő vendéglő éttermében a R á c z Károly zene-kara játszik.**

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ **Két lopási ügy.** Szanie Katalin kabai leányzó 8 korona 40 fillért lopott el özv. Krausz Jakabnétól, a kinek szolgáltatásban volt. Hamarosan kiderült a hamisság. A törvényszék két heti fogházzal büntette a megtévedt leányt. — Gál Zsuzsanna, egy 17 esztendő leány már csak a tajtékpiát lopta el Szántai Kálmántól. Ezt is csak azért, hogy a szeretőjének adhassa. A törvényszék enyhítő körülménynek vette ezt a vallomást és mindössze hét napi fogházzal büntette a szerelmes szívű leányzót.

§ **Gondnokság.** A nyíregyházi kir. törvényszék Cibere Miklós nyírabatori földmivest elmebetegség miatt gondnokság alá helyezte.

TÁVIRATOK.

A nagybereznai képviselő-választás.

Nagybereszna, május 4. Lónyay Sándort itt ma egyhangulag országos képviselővé választották.

Az új olmtüzi érsek.

Bécs, május 4. A hivatalos lap közzé teszi az olmtüzi érsekségnek Bauer püspökkel való betöltését és gróf Huyn Pálnak egyidejűleg brünni püspökké történt kinevezését.

Orosz-japán háboru.

London, május 4. Azt jelentik, hogy azon orosz ezred, mely a kiuliencsengi ütközetben május 2-án két japán hadosztály közé került, **majdnem összes legénységét elvesztette.** A harcban egy orosz pópa feltűzte a keresztjét egy elesett katona szuronyára s úgy harcolt a helyett.

London, május 4. A japán hadvezetőség azt reméli, hogy az oroszok Kőngvancsöngöt is kiűrik, **mert az ottani ezredek szétfűtöttek a szélrózsa minden irányába.**

London, május 4. A Daily Chronicle jelenti Csifuból, hogy a japánok vasárnap Jirkor mellett partraszállottak s hétfőn megszállották Niucsangot. **Az oroszok a vasut mellett visszavonultak.**

Tokió, május 4. Az utcákon a lakosság ezrei hemzsegnak a Jalu melletti győzelmet ünnepelve. Tizenkét különböző körmenet vonult fel a városban, a melyek később egyesültek. Az egyik menet tisztán diákokból állott. Az egész várost zászlók és lámpások díszítik.

Péttervár, május 4. Április 99-iki cári ukáz szerint a Korejece összes tisztjeit a Szent-György-renddel tüntették ki. Bezobriazov altengernagyot a csendes oceáni első hajóhad parancsnokává és Rozjdvenszkit, a tengerészeti vezérkar helyettes fejét a második csendes oceáni hajóhad parancsnokává nevezték ki.

Nyilttér.*)

Nyilt levél dr. Balázs Bertalan ügyvéd urhoz.

Helyben.

Dr. Balázs Bertalan ur tegnap egyik bírósági tárgyaláson, mikor én vallomáson alatt az egyik kezemet az asztalra tettem szórakozottságtól; figyelmeztette a tárgyalást vezető bíró urat, hogy szólítson fel engemet arra, miszerint vegyem le a kezeimet, miután a zsidóknál szokásban van, hogy ha valamit tárgyat megfognak vallomás és esküvés közben, akkor szabad nekik hamisan esküdni és vallani.

Hitsorsosaim, de meg az örök igazság érdekében is, ezennel felszólítom dr. Balázs Bertalan urat, **ugy is mint ügyvédet,** ugy is mint a debreceni izr. hitközség képviselő-testületének tagját, hogy ebbeli állítását legyen szives nekem komoly adatokkal bizonyítani. Persze csak ugy, ha tudja. Ha nem tudja, — a mint hogy nem fogja tudni, — akkor ebből le vonom a konzekvenciát. És ez megfelelő elégtétel lesz ugy nekem, mint a zsidóságnak is.

Debrecen, 1904. május 4.

Weinberger Bernát
bornagykereskedő.

*) E rovatban közlőtekért nem vállal felelősséget a Szerk.

DONOGAN és SOMOSSY

Kunz József és Társa utódai
Debreczen, Kistemplombazár.

==== Óriási raktár ====

szőnyegekben,

Függöny, ág- és asztalterítő,
BUTORSZÖVETEK,

==== Linoleum. ====

!! OLCSÓ ÁRAK !!

Üzletfelosztás miatt leszállított árak.

Piac-utca 69. szám alatt levő főüzletünket felosztadjuk, miért is a raktáron lévő árukat, u. m. posztó- és szalmakalapok, cipők, ingek, nyakkendők, esőernyők, sétabotok, férfi-, női- és gyermekharisnyák, utazókosarak, gyermekkoscsik, gyermekjátékok, kertiszékek, pénz-, szivar- és cigarettatárcák és számos itt fel nem sorolt áruk **leszállított áron** lesznek elárulva.

Bolti berendezés és 2 kirakat-szekrény igen olcsón eladó.

Miklós és Markbreit
bazáraru üzlete.

5999—6042/1904. szám.

Árverési hirdetés.

Debrecen sz. kir. város tanácsa a város tulajdonát képező ugynevezett Csolnakázó-tó és a vele kapcsolatos 2 hold 226 négyszögöl földterületnek 1905. évi január 1-től kezdődőleg 10 egymásutáni évre, azaz 1915 január 1-ig terjedő időre bérbeadás útján biztosítása végett nyilvános árverést tűz ki s ennek napjánál f. évi június hó 8. napjának d. e. 9 óráját állapítja meg.

Az árverési szándékozók az árverési feltételeket a városi számvivőségnek a hivatalos órák alatt bármikor megtekinthetik.

Debrecen, 1904 ápril 28.

A városi tanács.

T. Iparos osztály!!!

Ki festéket, firneist, lakkot, cinkveist, enyvet, furnirt, görleceket, faragványokat és esceket akar venni, az jöjjön el hozzám! és vásároljon a még eddig nem létezett olcsó árakban.

Tisztelettel

Neumann Nándor,

Hatvan-u. 5., Bignió-ház. Telefon 205.

Figyelem!

A poloskák tökéletes kiirtását elvállalom

saját találmányu irtószeremmel, mely kapható nálam 3—5 és 7 koronás üvegekben is.

Nem éget és nem peccsétel!

Tisztelettel

Schwartz Izsó

DEBRECZEN,

Arany-János-utca 55. sz.

2196.

1903.

Árlejtési hirdetés.

Hajduhadház község közbizottságának akar építeni az engedélyezett 10664 kor. 13 fillér költség erejéig.

Pályázni kívánók felhivatnak, hogy 5 százalékos bántópenzzel felszerelt írásbeli zárt ajánlataikat f. hó 16. napján délután 5 óráig a közleg. jegyzői irodában adják be. Határidőn túl, avagy bántópenz nélkül beadott ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

A tervrajz, valamint az árlejtési feltételek alant írott jegyzőnél a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Hajduhadház, 1904 május 2.

Bajdor János, Csapó László,
jegyző. főbíró.

A természetes keserűvizek sorából — magasan kiemelkedik a Schmidbauer-féle

Igmándi keserűvíz,

mely a székrekedés és azzal járó belső bajok u. m.: **étvágyhiány, gyomorfejtődés, — aranyér, vérbőség** stb. páratlan természetes gyógyítója.

Már fél ivópohárral reggelizés előtt használva, teljesen fájdalom nélkül hat, a nélkül, hogy a szervezetet gyöngítene.

Kapható Debrecenben mindenütt egy egész, mint a közönség kényelmére a 2—3-szori használaira elegendő kis fél üveges töltésben is. Utasítás mellékelve.

Fél üveg 30 fillér.

Egész üveg 50 fillér.

Lehetővé teszi, hogy a szobák a mázolás alatt is használhatók, mivel a kellemetlen szaga és a lassu, ragadós száradás, mely az olajfestékeknek és az olajnak sajátja, elkerülte. E mellett a használata olyan egyszerű, hogy kiki maga végezheti a mázolást. A padló nedves tárgyval feltörülhető, a nélkül, hogy elvesztené fényét.

Debreczenben: Félegyházi János.

A legjobb és legolcsóbb jó ivó vizű kutfurásokot,

helyben és vidéken, jótállás mellett, többféle szivattyukat nagy választékban, a legolcsóbb árak mellett készítettük, ugyszintén vízvezetékeket és szivattyukat, jutányosan javítunk.

Cséplő garnitúrákat és mindenféle gazdasági gépeket, gyorsan és előnyös árért javítunk.

A n. é. közönség becses pártfogását kérve, vagyunk kiváló tisztelettel

RÁCZ ÉS EHRENREICH,

Széchenyi-utca 44. szám.

Rendkívül leszállított árak a májusi idényre.

Aki olcsó és megbízható jó árú akar, u. m. festék, firneis, szobapadlólakkok, parquett, szalvákakalap lakk stb., forduljon bizalommal

Fazekas Kálmán

Hatvan-utca 6-ik szám festék-, petrolum- és zircadékuüzletébe, hol ezen szakba vágó cikkeket bántólatos olcsó áron szerezhet be

Egy próbavásárlás meggyőződtes.

Az Első Debreczeni Kézizalag Kölcson Intézet Részvénnytársaság

Debreczen, Arany Janos-utca 9

szám alatt, (az Osztrák-Magyar-Bank mellett) **Kölcsonöket ad:** arany, ezüst, értékpapír, kezmuáru és mindenféle ingóságokra, mersékelt kamat mellett.

AZ IGAZGATÓSÁG.

Az egész világból jövő hírliratok és elismerő levelek fényes tanubizonytságot tesznek arról,

hogy a **HAJÓS** féle **ARADI****IBOLYA-CREM**

szeplő, májfolt, bibircs bőrvörösség és minden nemü arctisztaltság ellen feltűnő jó és utólrírheteretlen készítmény, a bőrbő rögön felszivódik, hatása bántólatba ejtő.

Nappal is használható. Egy tégely ára 1 kor. Aradi ibolya-crème szappan 70 fillér. Ibolya-hőlgypor fehér, róza és eröm színben 1 doboz 1 kor. 20 fillér. Ibolya-tej (Eau de Violette de Hajós) egy üveg ára 1 korona. Kapható a készítőnél és feltalálónál:

Hajós Árpád gyógyszerárában **Aradon**

Andrássy-tér 22. sz. a megyeházzal szemben.

Kapható:

Tóth Béla gyógyszerárában, Debreczen.**Figyelmeztetés!**

A tévászárólánál csakis Hajós féle készítményeket tessék kézni és elfogadni.

A „Selypi cukorgyár részv. társ.” erőtakarmány

(melasfit) osztálya Debreczen központtal vezérügynökséget akar szervezni. Megbízható reflektánsok — kik a megye uradalmánál és gazdáinál jól be vannak vezetve — sziveskedjenek ajánlataikat a mai nap folyamán a „Központi szállodánál fenti czim alatt leadni.

ESTÉK LENOLAJ,
KENCZE,
SZOBAPADLÓLACK

legjobb és legmegbízhatóbb
bevásárlási forrás

TÉREI J. utóda cégnél
Hatvan-u. 13.

Dr. Schönfeld-féle olaj- és akvarel-
festékek, valamint festővásznak és hozzá-
való ecsetek legolcsóbb árban.

A TAVASZI és nyári idényre

érkezett mosó áru újdonságaimat, u. m. Cos-
manosi duchesse szaténok, francia kardonok
és batistok, pikék, áttűzött fehér ajour és
himzett batistok, fin ruhákra való cérna szö-
vetek, első rendű minőségű cérna-fonal, creas
és rumburgi vásznak, Schroll-féle chiffonok,
csikós-jegyű havasi vásznak, csipkefüggönyök,
ágy- és asztalterítők, saját készítettésű pap-
lanok, harisnyák, keztük és minden nemű
rövidárúk raktárát olcsó, szabott árfá mellett
ajánlja teljes tisztelettel

Nádudvari Lajos
Vágó Andor-féle üzlet
Főtér,
a nagytőzsde mellett.

A ki
olcsón, jól, praktikusán és modernül
építkezni akar
forduljon
BORSODY I. S. építész

irodájához Debreczenben Hunyadi-u. 21.

Templomok, városi lakónházak kisté-
lyok, iskolák, fürdők, gyárak, gazdasági
épületek stb. tervezését vagy elkészítését,
nedves lakások szárazzá tételét, betoniro-
zást vagy bármily építkezéshez tartozó
munkát elvállal.

Építkezésekre törlesztéses kölcsönt
előnyösen eszközöl ki. — Biztos sikerrel
előkészít a kőműves, kőfaragó és ácsmes-
teri vizsgára. — Építő iparosoknak olcsón
készít tervrajzokat, költségvetést.

Gyönyörű
színes és fekete
Grenadin és Etamin
áttört szövetek

érkeztek
óriási választékban:

Bosznay J. és Társa

divatáruházába

Debreczen, Kossuth-u. 5.

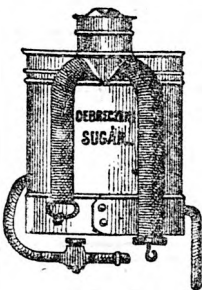
„BERTA“ gőzmalom

a régi sertésvásár-téren.

Tisztelettel értesítem a nagyérdemű örlető közönséget, hogy a
napi napon
a Rosenthal-féle gőz- és olaj-malmot
megvettem
és azt „Berta“ gőz- és olaj-malom czímen saját kezelésem és fel-
ügyeletem alatt tovább vezetem. Főtörekvésem oda irányul, hogy a nagy-
érdemű közönséget szolid, pontos és jó kiszolgálásban része-
sítsem, szívtelt buza és kétszeres LISZT, árpa, tengeri dara
és korpa mindenkor a napi áron kapható.
Magamat a t. közönség szíves pártfogásába ajánlva
tisztelettel
Bárány Mór.

Permetezésnél

mégis legjobb az országszerte elősmert szab. „Sugár“
permetező, mely **Veréb István** által
Debreczen I., Rákóczy-utca 25. sz. alatt gyártott
törzsgyökeres magyar gyártó páratlan találmánya és gyártmánya.

A szab. „Sugár“ permetező több kiállítás- és versenyen
az első díjat nyerte az összes európai gyártmányok felett.

A szab. „Sugár“ permetezőt a folyó évre a nehéz öntött
szívószekrény elkészítésével könnyebbre, még egyszerűbbre
tökéletesítettem, melyet pót-szabadalommal védve, hoztam for-
galomba.

A szab. és pót-szab. „Sugár“ permetező a continensen
egyedüli, — melyben a szélkazan egyszerű mint szívó-
szekrény is és a három csavar kicsavarása után a szélkazan
is kivehető, mely után bámulatra és pártfogásra méltó egyszerű,
szilárd, lelkiosmeretes tökéletes gyártmány.

Ára teljesen felszerelve, 5 évi felelősség és
kiszépenz fizetés mellett 24 korona.

Prospektus ingyen és bérmentve.

Kiváló tisztelettel

Veréb István.

Ne az osztrák, hanem a
magyar készítményt pártoljuk!

Kitűnő bedörzsölőszer
Lovaknak

a Szentmihályi-féle

„VIKTORIA“

erősítő-folyadék

(Restitutions-fluid)

A m. kir. földművelés-
ügyi miniszterium

31289—1903. sz. ren-
deletével engedélyezve.

Versenylovaknak és nagy hajtás alatt levő állatok iz-
mainak folytonos jókarban tartása
nélkülözhetetlen. Minden esetben kitűnő
hatású, ahol a fáradt és beteg állatnak
erősítő vagy gyógyító bedörzsölésre van
szüksége. — Kapható minden gyógyszer-tár-
ban. Budapesten Török József gyógyszer-
tárában és Kochmeister Frigyes gyógy-
fűszerkereskedésében. A m. gyar. mezőgazdák
szövetkezetében. — Debreczenben forrártár
TÓTH BÉLA ur gyógyszer-tárában.

Készíti: Szentmihályi Gyula gyógyszerész

Ára 2 kor. 40 fil. — Balaton-Boglár.

S. mos helybeli és külföldi orvos ajánlja.

Legjobb táplálék

egészséges és gyomorbeteg

Gyermekeknek

Képzni gyógyszer-tárakban és drogeriákban.

Rüfekerke
Gyermekliszt

Kitűnően bevált erős hányás- és

huruf. székrekedés sáf. ellen.

Gyermekek

Kitűnően fejlenek tőle és nem bántják őket

emésztési zavarok.

Diet. táplálóanyagok gyára
BERGENDORF R. Kufekerke, WIEZ

Apró hirdetések.

Díja 10 székig 40 fillér, minden további szék 4 fillér, vastagabb betűkkel nyomtatott szék 4 Kr. 8 fillér.

Levélben tudakozásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges postaköltséget beklüldetik. Apró hirdetések előre fizetendők.

Ajánlat.

ZONGORA hangolást kitűnő szakértelemmel, jutányos áron is; Fonográf nagy raktár, 16 koronától feljebb. — Fonográf hengerek — nagyon jutányos áron kaphatók, bármily darab felvételét elfogadom. Elromlott hengereket becserelek. — Komáromi, hangszerész, József kir. herceg-utca 2. „Bika”-szálloda mellett.

Debreczeni Első Elektrotechnikai vállalat, Távbeszélő és Távjelző berendezésekre, villámhárítók, villamvilágítás és erőtávítelre villamos jelzőtelepek, tűzjelző, vizállás-merők. — Elvállal mindennemű az Elektrotechnika szakjába vágó berendezések és javításokat FOLDVARI L. Kossuth-utca 1. sz. az udvarban. Telefon szám 168. Távbeszélő és táviró építéshez szükséges mindennemű készülékek és anyagok, valamint gyógyászati, Physikai készülékek és telepek raktára.

EGY bolthelyiség kiadó Csapó utca 82. sz. a

VILÁGHIRŰ Martell Cognac J. & F. Martell Debreczen és vidéke részére főraktár Váray József fűszerkereskedésében, Debreczen városi bérház.

BORSY-féle pemetefü-cukor, köhögéskor a legjobb cukorka 1 doboz 20 fillér. — Kapható Buday cukrászda, Jósa és Jóna drogueriájában.

HAJÁPOLÓ és festőszerek, fodrász kellékek, borotválkozó krémek, illatszerek, pipere-cikkek és mosószappanok jutányos áron beszerezhetők. Márton Gyula üzletében a Bika szálloda mellett.

SZABNI tanítók, elsőrendű szabás szerint, jutányos áron. Czim a kiadóban.

LERICÓ és RONCEGNÓ arzén, természetes ásványvizek, valamint számalakalap lagok kapható Félégyházi János fűszer üzletében Piac-és Miklós-utca sarok.

EGY 20 évóta fentálló bolthelyiség jó forgalma, Mester-utca 44. szám alatt kiadó augusztus 1-re. Értekezhetni bent az udvarban a háztulajdonossal.

Kereslet.

HÁZI JÉGSZEKRÉNYT megvételre keresek. Piacz-utca 52. sz. I. em. 21.

KÉT TANULÓ LEÁNY felvétetik a gőzmosodába: 2 heti próba időre díjtalanul, aztán megfelelő fizetéssel.

SASSZONX, kinek szép írása van, azonnali alkalmazást nyerhet egy irodába. Czim a kiadóba.

EGY HÁZMESTER kerestetik. Mélius tér 13. szám.

KAZÁNFŰTŐ józan életű azonnal felvétetik a „Berta” gőzmalomba (régiben Rosenthal gőzmalom) nős előnyben részesül. Bővebbet a malomba.

ÜGYES kisasszony műipar vállalatnál írásbeli munkákra felvétetik. Czim a kiadóhivatalba.

HELYI ügynökök fix és jutaléka magánfeleknél nagy fogyasztási cikkek eladására felvétetnek. Czim a kiadóhivatalba.

Eladás.

SESTAKERT nagyerdői járás, 13. szám, Debreczen legszebb helyén, egy teli lakásra épült villa, szép magas azobákkal, veranda és pince, parkirozott és 640 négyszögöl borszőlővel együtt, előnyös feltételek mellett eladó. Értekezhetni ugyanott.

HONVÉD UTCZA 8-ik számú ház jutányos áron eladó. Értekezhetni ugyanott.

ONDÓDON, „Látókép” közelében, 25 kataszt. hold föld, örök áron eladó. Czim a kiadóhivatalban.

EGY GÉPSZIN eladó. Értekezhetni Szappanos-utca 10. sz.

ELADÓ HÁZAK: 1. Csokonai utca 37. szám. 2. Baros-utca 24. sz. házastelek. Ertesítést ad a Debreczeni első takarékpénztár titkárja.

ELADÓ a Sertakert elején a Gerster villa megett 685 négyszögöl területű nyaralónak való telek, szabad kézből jutányos áron eladó. Értekezhetni Bethlen-utca 12.

Van szerencsém tudatni a n. é. közönséggel, hogy

Szabó Lajos fiai urak
Szent-Annai szőlőtelepének

„asztali-bor”

termését megszereztem és azt literenként 30 krajczárért árusítom.

Hektoliter vételénél engedmény. Állandó raktár különböző hegyi és csemege borokból.

Tisztelettel

Máyer Jenő.

A fehér mosás
titka a

tenger
kékítő

kapható

Deutsch Albert
és fia

fűszerkereskedésében Hatvan-utca.

ELADÓ

az Uj-kertben dombos fekvésű, jókarban levő, részint csemege, részint bortermő szőlővel beültetett s nemes gyümölcsfákkal ellátott 1300 négyszögöl szőlőföld.

Értekezhetni Piacz-utca 44. szám alatt az ügyvéd irodában, vagy telefonon 151. szám.

Épület és portála
üvegezési vállalat.

Kerti golyók.

Patentzárú üvegek.

Csillár petroleum
házhoz szállítva.

Szél-lámpák

Képkerekek nagy
választékban

Mézes üvegek

Vendéglői, kávéházi s
szállodai berendezések

LÁM SÁNDOR üveg- és porcellán áruháza

Debrecen Piac és Hatvan-u. sarok.

A tavaszi időnyre, kerti lakások berendezésére s költözködéskor előforduló hiányok pótlására ajánlom a n. é. közönség becses figyelmébe gazdagon felszerelt raktáramat. — Nagy raktár:

asztali-, függő- és szalva lámpák; szobadiszkek, képek tákrök
és fadiszkekből, kinaezüst, majolika terrakotta dístárgyakból

olcsó és jutányos ár mellett.

Karlsbádi porcellán étkészlet 6 szem.	5:50 frt.
„ porcellán 6 sz. renaissance	7:50 „
„ kávé és tea készlet	3:— „
„ mosdó készlet	3:50 „
Sörös készlet gazdag aranyozással.	2.— „
Vizes készlet	1:30 „
Boros készlet	0:70 „
Likör készlet	0:60 „

Nemkülönböztetve ajánlom borfejtéshez Siemens-féle erős palackjaimat mindenféle nagyságban Csinos kiállítású telefonon üvegeimet (demion) 3, 5, 10, 15 lit. nagyságban.

Czélyszerű berendezésű
jégszekrényeimet.